

Ons pedagogisch handelen kinderdagverblijf Ondersteboven

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

September 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties.

De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Karlijn Bartels.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

We gaan in 2024 aan de slag met het pedagogisch uitgangspunt ritme en structuur. We gaan hieraan werken door themagericht te werken met een duidelijke taakverdeling en een goede samenwerking tussen de kinderdagverblijfgroepen.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers. Hierin staat ook op toetsbare wijze beschreven hoe we de kennis en vaardigheden van de medewerkers op het gebied van VE onderhouden.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor deze locatie betekent dit 107,2 uur per jaar.

Hiernaast heeft onze coach in 2024 voor VE coaching 10 uur beschikbaar om medewerkers te coachen op het gebied van educatieve kwaliteit. Dit uren-aantal is gebaseerd op het aantal VE kinderen (keer tien uur) dat onze locatie bezoekt.

We bieden VE

Bij kinderdagverblijf Ondersteboven maken de kinderen van peutergroep de Wim Wam Reuzen (vanaf 2 jaar) gebruik van het VE aanbod.

Om ervoor te zorgen dat we spelenderwijs de ontwikkeling van je kind zo goed mogelijk stimuleren, bieden we op onze locatie Voorschoolse Educatie (VE). Hiervoor maken we gebruik van het VE-programma Uk & Puk waarin verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Telkens staat een ander thema dat de kinderen aanspreekt centraal. Ieder thema wordt uitgewerkt in uitdagende, speelse activiteiten waarin aan verschillende ontwikkelingsdoelen wordt gewerkt. De doelen liggen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuigelijke ontwikkeling en rekenprikkels om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

We stimuleren de spraak-taalontwikkeling door te verwoorden wat de kinderen doen en ervaren en door kinderen te stimuleren om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we kinderen stellen sluiten aan bij het niveau van het kind. Kinderen die nog niet goed kunnen praten, stellen we eenvoudige vragen zoals "Waar is Puk? Wijs eens aan?", de meer taalvaardige peuters krijgen moeilijkere vragen zoals "Wat ga je doen?", "Zijn deze hetzelfde?", "Wat gebeurde er?" Kinderen krijgen de tijd om te reageren. Ook het samen zingen van liedjes en voorlezen horen bij ons rijke taalaanbod.

Bij iedere activiteit worden in principe doelwoorden aangeboden. We passen ons hierbij aan het niveau van het kind aan. Baby's en kinderen die nog weinig Nederlands spreken, leren eerst de woorden die naar voorwerpen, personen of handelingen verwijzen die belangrijk voor hen zijn. Hoe ouder het kind, hoe meer de doelwoorden verwijzen naar de buitenwereld en hoe abstracter ze kunnen zijn.

We bieden de woorden aan in een betekenisvolle context: woorden krijgen voor een kind pas betekenis door de concrete voorwerpen die worden gebruikt en de activiteit die wordt gedaan. Een echte appel levert een kind veel meer informatie op dan een foto van een appel. Tijdens een thema worden doelwoorden vaak herhaald en geoefend.

De sociaal-emotionele ontwikkeling betreft het leren omgaan met jezelf en met anderen. Op het kinderdagverblijf of peutergroep ligt de basis hiervoor in de relatie tussen het kind en pedagogisch medewerker. Als een kind ervaart dat hij kan rekenen op haar steun en zich veilig voelt, durft hij zichzelf en anderen te leren kennen. Daarnaast begeleiden we kinderen in het omgaan met anderen. We geven het goede voorbeeld en helpen kinderen om rekening te houden met elkaar. Zie ook de uitgangspunten 'We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte' en 'We bevorderen positieve contacten tussen kinderen'.

De sensomotorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. Door te doen en tegelijk waar te nemen, leert de kind de wereld om zich heen kennen. We bieden activiteiten aan die een beroep doen op het zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Ook grof-motorisch spel is onderdeel van ons dagelijkse aanbod. Zo gaan we iedere dag naar buiten. Hiernaast heeft ieder thema een beweegactiviteit, gericht op het strekken van de spieren en het oefenen van de hoofd- en rompbalans (baby's) en op het oefenen van de grote motoriek en lichaamsbalans (dreumesen en peuters). Ook de fijne motoriek (de arm-hand functie zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren) komt in ons aanbod volop aan de orde.

We besteden ook aandacht aan rekenprikkels. Het gaat er hierbij om dat kinderen ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten (passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie hoort tot rekenprikkels. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen.

Bij de activiteiten die bij het VE-programma horen, speelt de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind en tussen de kinderen onderling een grote rol. Kinderen en pedagogisch medewerker hebben beide een actieve inbreng bij de activiteiten. Door prikkelende vragen te stellen in een uitdagende omgeving en hierbij steeds in te spelen op de inbreng van de kinderen en aan te sluiten bij hun niveau en interesse, brengen we de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Kinderen kunnen ook elkaar prikkelen in hun ontwikkeling. Daarom geven we kinderen ook tijdens de activiteiten de ruimte om op elkaar te reageren en met elkaar samen te spelen.

De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een ander groepje kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden om te doen.

De doelen waaraan gewerkt wordt bij een activiteit hangen ook af van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een kind. Bij de jongere kinderen ligt de nadruk op het doen en ervaren, bij de oudere kinderen en kinderen die al meer taal begrijpen en kunnen praten, worden de activiteiten al wat taliger aangeboden.

Ook buiten de activiteiten om werken we met het thema en de doelen die daarbij horen. De groepsruimte is overzichtelijk ingericht in hoeken, waardoor kinderen ongestoord alleen of in kleine groepjes kunnen spelen. Bij de inrichting gebruiken we aantrekkelijke materialen die bij het thema horen. Hierdoor komen kinderen tijdens hun spel op een vanzelfsprekende manier met het thema in aanraking. Pedagogisch medewerkers begeleiden het spel van de kinderen en bieden bewust bepaalde materialen aan, waardoor ze ook tijdens vrij spel gericht aan de doelen werken.

Om de ontwikkeling te stimuleren, creëren en grijpen we kansen. Bij kansen creëren bieden we doelbewust een activiteit aan. Bij kansen grijpen, maken we van een gewone, dagelijkse situaties een leersituatie. Hoe jonger een kind, hoe meer het leren in het hier-en-nu plaatsvindt. Het woord 'regen' krijgt pas betekenis als het buiten regent en als het kind de regen kan zien, voelen en horen. Om inhoud en betekenis te geven aan de activiteiten en te werken aan de ontwikkelingsdoelen die bij ieder thema zijn opgesteld, benutten we zoveel mogelijk de dagelijkse situaties. Hoe jonger het kind of hoe lager het ontwikkelingsniveau van een kind, hoe dichter de pedagogisch medewerker bij de concrete situatie blijft. Thematisch werken met baby's, dreumesen of kinderen met een laag ontwikkelingsniveau betekent vooral inspelen op situaties dicht bij het thema, kansen grijpen dus. Hoe verder de kinderen in hun ontwikkeling zijn, hoe meer we de activiteit kunnen uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Dan kunnen we met behulp van taal en spel een situatie creëren die kinderen

herkennen en die voor hen betekenis heeft.

Voorbeelden

- Wat heb jij aan vandaag (over kleding), Eet smakelijk (over eten), Oef wat warm (over warm en koud). Reuzen en kabouters (over groot en klein), Hatsjoe (over ziek zijn), Later als ik groot ben (beroepen).
- thema Wat heb jij aan vandaag bevat een activiteit waarbij de kinderen, voordat ze naar buiten gaan, hun schoenen bij elkaar zoeken (één, twee schoenen; rekenprikkel), en aantrekken (motorische ontwikkeling). De baby's kijken naar de schoenen, dreumesen herkennen hun eigen schoenen en proberen deze met hulp aan te trekken, en de peuters doen dat zoveel mogelijk zelf en helpen elkaar daarbij (sociaal-emotionele ontwikkeling). Daarna lopen, springen en stampen de kinderen op hun schoenen (motorische ontwikkeling). Tijdens de activiteiten vertellen de dreumesen en peuters wat ze gedaan hebben (taalontwikkeling), waardoor ze spelenderwijs een aantal woorden leren kennen.
- In het thema Dit ben ik! (over het lichaam, het gezicht en de zintuigen) kijken de kinderen om de beurt in de spiegel. Wat zien ze? De baby's kijken naar hun spiegelbeeld terwijl de pedagogisch medewerker verwoordt wat ze zien, de dreumesen kunnen aanwijzen wat ze zien. De oudere en meer taalvaardige peuters kunnen met behulp van de pedagogisch medewerker zelf vertellen wat ze in de spiegel zien.
- Onze groepsruimte(s) hebben we ingericht met de volgende hoeken: huishoek (bij het thema eten werd dit een restaurant), bouwhoek (ook ingericht met auto's en garages) en materialen van het thema die aansluiten bij het programma (bijvoorbeeld grote en kleine blokken bij reuzen en kabouters), themahoek (afhankelijk van het thema is dit een slaapkamer voor Sinterklaas, een paddenstoel waar het kind onder kan kruipen, een tentje voor de vakantie of de dokterskamer van Puk), leeshoek waarbij de boeken aansluiten bij het thema. In onze gang kunnen de kinderen met de blokken bouwen en het wordt altijd ingericht met het thema (bijvoorbeeld voetstappen op de grond –groot en klein- bij het thema reuzen en kabouters, of paraplu's bij het thema regen.
- Puk doet mee aan alle activiteiten. Dit helpt kinderen om los te komen, het is immers minder spannend om tegen een pop te praten dan tegen een volwassene.
- Bij het thema Hatsjoe! (over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden) mogen kinderen spelen met dokterspulletjes zoals pleisters, verband, lege pillendoosjes, een wit schort enz. Door bij het thema Knuffels (over zachte materialen en het slaapritueel) veel zachte dingen in de groepsruimte te leggen, leren de kinderen de betekenis van het woord 'zacht' te begrijpen door aan de materialen te voelen, ermee te spelen en ze te benoemen.
- De concrete situatie (bijvoorbeeld het regent buiten) is het vertrekpunt waaraan de pedagogisch medewerker een speelse activiteit toevoegt als het kind daaraan toe is (bijvoorbeeld het nadoen van het geluid van de vallende regendruppels).
- We zetten materialen worden bewust in om de diverse ontwikkelingsgebieden te stimuleren:
- Om de motorische ontwikkeling te stimuleren gebruiken we bijvoorbeeld puzzels, speelzand en klei (fijne motoriek) en blokken, stapstenen, Bilibo's en de klimbus (grote motoriek).
- Om de rekenvaardigheden van de kinderen te stimuleren gebruiken we puzzels, materialen met tegenstellingen (groot en klein, zwaar en licht), blokken voor ruimtelijk inzicht en tellen en we tellen bijvoorbeeld met materialen in de kring (steentjes, takken).
- Om de taalvaardigheden van het kind te stimuleren gebruiken we Puk om tegen te praten, boeken (wat zie je, wat gaat er gebeuren, voorlezen), materialen om de

kernwoorden van het thema terug te laten komen en te stimuleren (dit is afhankelijk van het thema, bijvoorbeeld paraplu's bij Regen, paddenstoel bij Reuzen en Kabouters of een ziekenhuispakje bij het thema Hatsjoe).

- Ten slotte hebben we ook materialen afgestemd op de sociaal-emotionele ontwikkeling zo kunnen ze oefenen met Puk (hoe gaat het met jou, hoe heet jouw buurvrouw, situaties uitspelen –zoals boos en verdrietig), de huishoek met materialen van de keuken en thuis om situaties na te spelen, maar ook een aantal autootjes en fietsen die ze samen kunnen delen (door er bijvoorbeeld minder neer te zetten dan het aantal aanwezige kinderen), maar ook een spel als memory waarbij het kind leert op zijn/haar beurt te wachten.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- 's Morgens bij binnenkomst begroeten we ieder kind. We hebben oog voor veranderingen en/of bijzonderheden. Bijvoorbeeld: "Ben je naar de kapper geweest?" "Heb je nieuwe schoenen?" Is er een geboorte van een broertje/zusje? We benoemen het en geven complimentjes.
- Bij het weggaan van papa/mama nemen we het kind over. We gaan bij de deur of raam zwaaien om zo afscheid te nemen. We vertellen het kind dat papa/mama weggaat en aan het einde van de dag terug komt om hem/haar op te halen.
- Als we een kind verschonen zijn we met onze aandacht bij het kind. We kijken naar het kind en praten ermee. We kijken naar waar de aandacht van het kind naar uitgaat, welke emoties het laat zien. We proberen te verwoorden wat het kind ervaart (dat aankleedkussen is koud hè!). Je kunt aan het lichaam en gezichtje van het kind zien dat het veel te vertellen heeft. Omdat je op het 'verhaal' van het kind reageert, reageert hij / zij weer op jou en zo krijg je een mooi gesprek. We passen ons aan het tempo van het kind aan. Als we tijd hebben en het kind het leuk vindt, doen we ook nog een kort spelletje zoals zachtjes kriebelen, blazen. Kinderen genieten van deze één op één aandacht.
- Kinderen oefenen met zindelijk worden. Daar horen ook ongelukjes bij. We vertellen een kind dat dat niet erg is dat zijn broek nat is geworden. Dat kan gebeuren. Wanneer een kind twee keer een ongelukje heeft doen we een luier om. De volgende dag proberen we het opnieuw.
- We noemen de namen van alle kinderen tijdens een liedje ('Goedemorgen'), ook de kinderen die in de box of in bed liggen. Zo maken we duidelijk dat elk kind gezien is en welkom is.
- Als ouders en hun kind voor het eerst kennismaken met het kindercentrum zijn we ons bewust dat dit voor hen beiden een spannende gebeurtenis is. Door de tijd te nemen en ruimte te geven voor hun gevoelens, tonen we ouders onze betrokkenheid.
- Waar mogelijk verzorgen vaste pedagogisch medewerkers de baby's.
- We geven, voor zover dat binnen de groep mogelijk is, ruimte aan alle vormen van emoties. We vinden het belangrijk dat het kind zichzelf kan zijn. Het mag huilen, verdrietig of boos zijn. Wij benoemen voor het kind wat we zien. Bijvoorbeeld; "ik zie dat je verdrietig bent of boos bent. Hoe kunnen we het oplossen dat je niet meer boos of verdrietig bent?" Vaak helpt het om het kind op schoot te nemen en te troosten. Daarnaast is er volop ruimte om samen te stoeien, knuffelen, een aai over de bol te geven en samen grapjes te maken.
- Het voorlezen is een moment van rust en nodigt uit om gezellig bij elkaar te zitten.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- We bieden de kinderen allerlei activiteiten aan maar dwingen hen niet om mee te doen. Soms is een kind net lekker met iets anders aan het spelen, of het heeft even nergens zin in. We kijken wat zij leuk vinden om te doen, luisteren naar wat zij graag willen. 'Heb je geen zin om mee te tekenen? Wat wil je graag doen? Wil je even lekker kijken?' '... het kan allemaal
- De kinderen kunnen een groot deel van de materialen zelf pakken en daardoor hun eigen keuzes maken.
- Kinderen komen in hun spel vaak op allerlei ideeën. Daar spelen we op in, door nieuw materiaal toe te voegen.
- Veel kinderen ontwikkelen zich spelenderwijs en verleggen als vanzelf hun grenzen. Sommige kinderen vinden het spannend om nieuwe dingen te doen. Of iets te doen wat ze moeilijk vinden. We dagen hen uit iets te doen wat ze net nog niet kunnen. We bieden bijvoorbeeld een iets moeilijker puzzel aan, en helpen hen daarmee. Als het dan gelukt is geven we een compliment en is het kind extra trots.
- Bij de Wim Wam Reuzen gebruiken we de methode KIJK! om de ontwikkeling van de kinderen structureel te volgen. In de andere groepen volgen we de ontwikkeling van de kinderen ook, maar niet volgens een methode. Als we bijzonderheden zien, gaan we in gesprek met de ouders. We bespreken of ouders dit herkennen en of zij en / of wij zorgen hebben over de ontwikkeling. Als er zorgen zijn kunnen we verschillende stappen ondernemen. We kunnen, altijd in overleg, een externe deskundige vragen met ons mee te kijken.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Als een kind niet graag op de gang speelt omdat hij het daar druk vindt, ondersteunen we het kind door samen met hem op de gang met bijvoorbeeld de blokken te spelen. We benoemen wat we zien en wat er allemaal gebeurt. We forceren dit niet en als het terug wil naar de eigen groep, dan mag dat wanneer het haalbaar is dat er een pedagogisch medewerker mee gaat.
- Als kinderen het nodig hebben geven we hen de mogelijkheid om hun energie kwijt te raken door bijvoorbeeld even lekker te rennen en te spelen op de gang of buiten. Of we bieden juist even een momentje om tot rust te komen door met ze aan tafel te gaan of op de bank te zitten met een spelletje, boekje of puzzel.
- De tafelmomenten: fruit eten, lunch en water drinken bieden de gelegenheid voor gesprekje met kinderen. We betrekken de wat stillere kinderen bewust bij de gesprekje door vragen te stellen. Kinderen leren hierdoor ook naar elkaar te luisteren en op hun beurt te wachten.
- Door goed naar een kind te kijken leren we een kind kennen. We geven woorden aan dat wat het kind non verbaal laat zien. Bijvoorbeeld: “Jij vindt die knuffel lekker zacht, hé?”, “Ik zie dat je het niet leuk vindt, klopt dat?”.
- Wij stimuleren de grotere kinderen om zichzelf aan en uit te kleden. Voor het slapen gaan of rusten, krijgen alle kinderen een mandje. Ze mogen zich dan zelf uitkleden en hun spullen in het mandje doen. We laten hen zelf ontdekken hoe ze dit het beste kunnen doen.
- We stimuleren kinderen zelf oplossingen te bedenken voor ‘problemen’ zoals: hoe krijg ik die bal door dat gaatje? Waar hoort dit puzzelstukje? Ik wil met die auto spelen! Hoe kom ik bij die plank? Als het nodig is helpen we hierbij. We vragen “Lukt het niet? Tja, wat nu? Kun je het misschien ook op een andere manier doen?”
- De kinderen die dat willen, mogen zelf hun boterham smeren. er als ze dat kunnen zelf hun melk/water inschenken.
- We laten de kinderen dingen zelf oplossen en elkaar helpen. Vaak is de eerste reactie “Kan ik niet”. Met een positieve aanmoediging zoals; “Probeer het maar een keer en als het niet lukt dan helpen we”, lukt het vaak toch en is het kind trots en blij dat het gelukt is.
- Kinderen willen graag meehelpen. Om de beurt mag iemand meehelpen met het klaarzetten (snijden) van het fruit en het klaarmaken van het drinken (water) . De kinderen voelen zich groot en er is ruimte voor individueel contact.
- We bieden de kinderen allerlei activiteiten aan maar dwingen hen niet om mee te doen. Soms is een kind net lekker met iets anders aan het spelen, of het heeft even nergens zin in. We kijken wat zij leuk vinden om te doen, luisteren naar wat zij graag willen. ‘Heb je geen zin om mee te tekenen? Wat wil je graag doen? Wil je even lekker kijken?’ ...

het kan allemaal.

- De kinderen kunnen een groot deel van de materialen zelf pakken en daardoor hun eigen keuzes maken.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- De leeftijdsopbouw van onze groep wisselt regelmatig. We passen de ruimte hierop aan. Hebben we veel baby's, dan wordt de babyhoek gebruikt voor de baby's. Zijn er niet zoveel baby's, dan gebruiken we die hoek vaak voor de grotere kinderen. De ene keer zetten we er duplo in, de andere keer auto's of we bouwen de hoek om tot poppenhoek.
- Bij het opvouwen van de was mogen kinderen helpen. Ze voelen zich groot en zijn trots op zichzelf. Vaak ontstaan er ook gesprekjes over thuis en vertellen ze dat ze thuis ook meehelpen.
- Regelmatig ruilen we van speelgoed met een andere groep. Het nieuwe materiaal kan dan weer voor een nieuwe uitdaging en speelplezier zorgen.
- In de centrale hal kunnen de kinderen klimmen, met een bal spelen of gezamenlijk spelletjes doen. Ze ontmoeten daar kinderen van de andere groepen, extra leuk.

VE groep Wim Wam Reuzen

- We werken met thema's en we vragen wat de kinderen zelf weten over een bepaald thema. Bijvoorbeeld bij het thema 'mijn lichaam'. We vragen wat een lichaam is en wat kan je met je lichaam? Kinderen antwoorden bijvoorbeeld 'handen'. Daar kun je mee zwaaien, eten, dingen vastpakken enzovoorts.
- Als activiteit mogen de kinderen hun eigen hand verven. We laten kinderen ervaren en benoemen wat we zien en voelen. "Hoe voelt het?" "Voelt het koud of warm?" "Kriebelt de kwast?" We drukken de geverfde hand op papier. "Hoe voelt dit? Voelt het ruw of stroef?" Daarna voelen we op het raam. Dat voelt koud en glad.
- Daarna zijn de voeten aan de beurt en wordt dezelfde ervaringen opgedaan. We mogen ook voelen bij elkaar. Naast de ervaring van warm/koud, kriebelen, ruw en stroef leren kinderen ook de eigen grenzen aan te geven door 'stop' te zeggen als het niet meer leuk is.
- Kinderen komen zelf met ideeën of gesprekstof. Tijdens het schillen van fruit en groente. We vragen waar de groentes en het fruit vandaan komen en hoe ze groeien. Kinderen zijn er nieuwsgierig naar en geven zelf aan dat ze willen zien hoe iets groeit. We proberen zo veel mogelijk om ideeën van kinderen uit te voeren en gaan zaadjes planten in potjes. We kijken wat er wel en wat er niet gaat groeien.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We hebben een vaste dagindeling. Zo weet een kind wat er gaat gebeuren en wat het kan verwachten. We kondigen aan wat we gaan doen. Bijvoorbeeld; “We gaan nu opruimen, omdat we zo fruit gaan eten”. Of; “We gaan de handen en de gezichten wassen. Daarna gaan we naar de wc en dan kunnen we lekker naar buiten”. Door met pictogrammen te werken, wordt de dagindeling visueel nog ondersteund en weten ze wanneer er wat gaat gebeuren.
- Ieder kind heeft een eigen bedje, kapstok en bakje voor de eigen spullen zoals een knuffel en speen.
- We sluiten de dag langzaam af door om vijf uur nog even met de kinderen aan tafel te gaan om een appel te eten. Er is dan ook nog de mogelijkheid tot het (voor)lezen van een boekje, een spelletje te doen of het gezamenlijk liedjes zingen.
- Als we buiten gaan spelen doen de kinderen één voor één hun jas aan. Kinderen die het nog niet zelf kunnen helpen wij of kinderen helpen elkaar. Als iedereen de jas aan heeft, pakken we het lint met ringen. Ieder kind pakt een ring vast en zo lopen we gezamenlijk naar buiten.
- De inrichting van de groepsruimte veranderen we zo weinig mogelijk. Het is voor kinderen belangrijk dat deze herkenbaar is en blijft.

VE groep Wim Wam Reuzen

- We werken met pictogrammen die de structuur van de dag aangeven (brengen, fruit eten, verschonen/ naar de wc, spelen, slapen, weer naar huis). Door het gebruik van de pictogrammen weten de kinderen wanneer wat gaat gebeuren.
- We werken zoveel mogelijk met dezelfde medewerkers. Als er een voor ons onbekende pedagogisch medewerker komt, vertellen we dat aan de kinderen.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We bieden kinderen de gelegenheid om ongestoord met vriendjes en vriendinnetjes te kunnen kletsen en spelen door hiervoor een ‘eigen plekje’ te creëren. We doen dit door bijvoorbeeld doeken te geven waarmee ze een tent kunnen maken. Of er is een afgeschermd plekje of een speeltent waar ze eventjes uit het zicht van de pedagogisch medewerker kunnen spelen.
- Tijdens het eten of tijdens een spelletje mogen vriendjes en vriendinnetjes naast elkaar zitten als dit voor beide kinderen fijn is.
- We stimuleren het contact tussen baby's door ze bij elkaar in de (grond)box te leggen. Zo kunnen ze elkaar aanraken en naar elkaar kijken.
- We bieden een dansactiviteit aan. Tijdens het dansspelletje zien we dat de wat grotere kinderen elkaar een dansje willen leren, dit onderlinge contact stimuleren we.
- Met het fruit eten betrekken we ook de baby's bij de gesprekken met kinderen. We proberen ze uit te dagen door hen op hun eigen manier (brabbelen) mee te laten praten. We nodigen de baby uit door bijvoorbeeld te zeggen “Ik zie dat jij ook wat wil vertellen”.
- Soms bemiddelen we bij het maken van een speelafpraak thuis van kinderen die het leuk vinden om met elkaar te spelen.

VE groep Wim Wam Reuzen

- Door het aanbieden van activiteiten laten we kinderen samen werken/spelen. We oefenen bijvoorbeeld met het knippen met een kinderschaar. Het ene kind kan het soms wat beter dan het andere. Door kinderen elkaar te laten helpen en te laten zien hoe het moet, leren ze nieuwe vaardigheden, maar maken ze ook contact met elkaar en ontstaan er ook nieuwe contacten.
- We laten kinderen in groepjes spelen. Zo is er rust op de groep en kunnen kinderen optimaal van het speelgoed gebruik maken. Ze kunnen samen spelen met vriendjes en vriendinnetjes.
- We oefenen met het aandoen van jassen en schoenen. Als het niet lukt dan vragen we of een ander kind wil helpen. Als dat niet lukt dan helpen wij. We merken dat kinderen het leuk vinden om elkaar te helpen. Ze zijn trots als iets lukt of als ze hebben kunnen helpen. Kinderen krijgen vertrouwen in hun eigen kunnen.
- We doen geregeld gezamenlijke activiteiten, met de hele groep of met een groepje kinderen. We stimuleren kinderen mee te doen aan deze gezamenlijke activiteiten.
- We realiseren ons dat kinderen soms behoefte hebben om alleen te spelen, naar anderen te kijken of een beetje te dromen. Dit is prima. We volgen het kind wel. Kinderen die echt moeite hebben met samenspel, worden door de pedagogisch medewerker geholpen. Het kan zijn dat we samen met dit kind een spelletje doen en andere kinderen uitnodigen mee te spelen. Als het kind kan zeggen met wie of wat het zou willen spelen, geven we het goede voorbeeld, door te laten zien hoe je mee kunt gaan spelen. Soms vragen we de andere kinderen of het kind mee mag spelen.
- Kinderen spelen veel naast en met elkaar. Als kinderen langere tijd bij elkaar in de groep zitten en dus een band kunnen opbouwen, vindt er meer samenspel plaats. Grote

kinderen zijn daarin het voorbeeld voor de jongere kinderen. Uit samenspel ontstaan vriendschappen. We stimuleren dit. We laten kinderen ontdekken wie ze leuk vinden en geven hen de kans om ook samen iets te doen. We vertellen ouders over de vriendschap, zodat kinderen misschien ook thuis eens met elkaar kunnen spelen.

- We werken veel in kleine groepjes waarbij kinderen veel met elkaar samen kunnen spelen en oefenen in samenspel.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We leren kinderen 'nee' te zeggen als ze iets niet willen. 'Nee' betekent voor andere kinderen 'stop'. Als ze iets niet fijn vinden zeggen ze "Stop, hou er mee op!" Zo leren kinderen dat ze op tijd stoppen met iets wat de ander niet leuk vindt. Van de andere kant leren we kinderen om ook positieve dingen tegen elkaar te zeggen. Als een kind ons vertelt dat hij een ander kind lief vindt, suggereren we hem/haar dit ook zelf tegen dat kind te zeggen. We leggen uit dat hij of zij daar blij van wordt.
- We leren kinderen dat als er met speelgoed wordt gegooid of ergens tegen aan wordt gereden dat het dan kapot gaat. We laten het kind zien wat er gebeurt en benoemen dit.
- Als kinderen elkaar pijn doen bijv. elkaar slaan, dan benoemen we wat we zien en vertellen dat men elkaar geen pijn mag doen. 'Bart jij mag Tim niet slaan'. 'Kijk, Tim moet er van huilen'.
- Na een conflict vinden we het belangrijk dat kinderen het weer 'goed' maken. Dit kan door sorry te zeggen, een handje en/of knuffel te geven.

VE groep Wim Wam Reuzen

- We betrekken kinderen bij het gezamenlijk opruimen van het speelgoed. Kapot speelgoed gooien we samen weg.
- We oefenen in het aangeven van de grenzen. Als er tijdens vrij spel met speelgoed wordt gegooid, spreken we kinderen daar op aan. Bijvoorbeeld; "Dat mag niet, want dan gaat het kapot". We benoemen de situatie en vragen wel eens aan 'oudere' kinderen waarom iets niet mag. We leggen ook uit dat 'kleinere' kinderen dat nog moeten leren.
- Als een kind ergens moeite mee heeft, praten we erover. Een kind kan zich bijvoorbeeld nog niet goed verstaanbaar maken en andere kinderen valt het op. We benoemen voor hen wat we zien of wat er aan de hand is. Door erover te praten wordt het voor kinderen duidelijk en herkenbaar. Vaak vertellen ze dan dat ze dat ook hebben meegemaakt of hebben gezien.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Als we ons zorgen maken over een kind, maken we met de ouders een afspraak om de zorgen uit te spreken en met de ouders hierover te praten. Samen kijken we of we dezelfde dingen herkennen. We maken afspraken voor hoe we het verder samen kunnen en willen aanpakken en houden met de ouders hier contact over (evalueren).
- Voor kinderen tot één jaar maken we gebruik van een digitaal schriftje. Hierin staan tijden en bijzonderheden over voeding, slapen, ontwikkeling en spel. Zowel ouders als pedagogisch medewerkers schrijven hierin. Uiteraard gebeurt dit naast de mondelinge overdracht.
- Soms is een kind geplaatst in twee stamgroepen. Ouders tekenen daarvoor een toestemmingsformulier. En de pedagogisch medewerkers werken samen
- We hechten veel waarde aan duidelijke communicatie met ouders. We horen graag hoe ouders en kinderen het op de groep ervaren en hoe het gaat met het kind op de groep.
- We plaatsen foto's in het Ouderportaal zodat ouders kunnen zien wat we die dag gedaan hebben.

VE en samenwerking met ouders

Ouders spelen een belangrijke rol bij VE. We vinden het belangrijk deze ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en ze te ondersteunen bij dagelijkse opvoedingsvragen. We stimuleren ouders om ook thuis spelenderwijs aandacht te besteden aan waar hun kind bij de peutergroep of op het kinderdagverblijf mee bezig is.

Voorbeelden

- Tijdens het plaatsingsgesprek en in de kennismakingsperiode vragen we aan ouders wat hun opvoedingsgewoontes en vragen zijn, welk speelgoed in huis is, wat ouder en kind zoal samen doen en voor welke ouderactiviteiten de ouder belangstelling en tijd heeft. Op basis hiervan proberen we zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de wensen en mogelijkheden van ouders.
- Bij de start en aan het einde van een dag(deel) is er gelegenheid tot uitwisseling over hoe het met kind gaat thuis en op de groep. Hiernaast kunnen we (kort) ingaan op opvoedingsvragen van ouders.
- Ouders die toestemming hebben gegeven voor het maken van foto's voor het ouderportaal krijgen regelmatig foto's toegestuurd van situaties op de groep waar hun kind op staat. Zo krijgen ouders een beeld van wat hun kind daar doet.
- Ouders van de Wim Wam Reuzen nodigen we uit om aanwezig te zijn bij de start van een thema door ouders deel te laten nemen aan de start van de dag. Op deze manier krijgen ouders een beeld van de werkwijze en activiteiten in de groep en krijgen ze een indruk van hoe hun kind zich daar gedraagt. (Vanwege corona doen we dat op dit moment niet).

- Bij elk thema krijgen ouders een thema-thuisboekje met een korte beschrijving van het thema en activiteiten. Ook staan er ideeën in voor laagdrempelige activiteiten die ouders thuis met hun kind kunnen doen.
- Bij de Wim Wam Reuzen gebruiken we de methode KIJK! om de ontwikkeling van de kinderen structureel te volgen. Na iedere KIJK! registratie of bij zorg nodigen we ouders uit voor een gesprek met de mentor van het kind. We bespreken hoe het kind in zijn vel zit op de groep en thuis en welke ontwikkeling het kind laat zien. Als hier aanleiding toe is, bespreken we hoe we de ontwikkeling extra kunnen ondersteunen. Als er aanleiding is om (extern) advies te vragen bespreken we dat ook.
- We vragen ouders om mee te denken hoe zij thuis kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind.
- We vinden het belangrijk dat ouders weten aan welke ontwikkelingsdoel we werken. Dit bespreken we tijdens een oudergesprek. We stimuleren ouders om ook thuis op een speelse manier aan dit doel te werken. Hiervoor geven we suggesties.

VE en samenwerking met de basisschool

We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep of kinderdagverblijf en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ten tweede is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft.

Voorbeelden

- Wij werken samen met basisschool De Oversteek en basisschool SamSam. De mate van samenwerking met beide scholen varieert. Kinderen die bijna vier jaar zijn en die dit willen, gaan soms op bezoek in groep één van basisschool De Oversteek. Kinderen vinden dit leuk en spannend. Zo maken ze al kennis met school.
- We werken met het overdrachtsformulier AKIB (Alle Kinderen In Beeld). We geven dit ingevulde formulier aan de ouders en ouders zorgen er voor dat het bij de school waar het kind naar toe gaat terecht komt. Bij VE kinderen is er altijd een warme overdracht. Of een warme overdracht plus. Dat is een gesprek met een medewerker van de school, een pedagogisch medewerker en (een van de) ouders. Daarnaast bespreken we met de bouwcoördinatoren van De Oversteek en De Uitdaging de kinderen die overgaan naar groep 1. Zo weten de leerkrachten al een klein beetje weten welke kinderen er aankomen (welke vriendjes en vriendinnetjes heeft het, welke extra zorg heeft het nodig, wat helpt om het kind zich veilig te laten voelen, enzovoorts).
- We hebben afspraken met de basisschool over de interne begeleiding en ondersteuning van zorgkinderen. De afspraken zijn afgestemd met de scholen onderling.

VE en samenwerking met andere organisaties in de wijk

We werken samen met onder andere het consultatiebureau en de Bibliotheek. Daarnaast maken we zo nodig gebruik van andere ondersteunende diensten.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Een kind staat bovenaan de glijbaan en kijkt een beetje angstig. We geven een paar kleine aanwijzingen hoe hij eraf moet glijden en gaan er naast staan zodat het kind zich veilig voelt. Zo ontdekt het kind hoe hij iets moeilijks en spannends zelf kan doen.
- We maken een parcours waar kinderen kunnen klimmen, koprollen, springen enz. Sommige kinderen vinden het spannend en kijken liever. Anderen willen het met hulp wel proberen. We bieden kinderen uitdaging waarbij ze leren zelf hun grenzen aan te geven. Soms valt er wel eens een kind en loopt het een blauwe plek op. Dat hoort er bij.
- We spelen wel eens op het schoolplein als de kinderen van school er niet zijn. De omgeving is niet afgesloten met een hek, de kinderen vinden die 'vrijheid' spannend en leuk. Ze kunnen er spelen in een speelhuisje, schommelen, op een muurtje lopen en eraf springen, klimmen enz. Er zijn duidelijke afspraken waar kinderen wel en waar ze niet mogen komen. Wij zijn altijd in de buurt.

Vierogenprincipe

Op elk moment bestaat de reële kans dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de pedagogisch medewerkers en stagiaires. In ons kindercentrum realiseren we dit op de volgende manier:

- In de groepsdeuren zit glas waardoor men makkelijk naar binnen kan kijken.
- Als kinderen naar het toilet gaan, gaat een pedagogisch medewerker mee en blijft de toiletdeur open tenzij de toiletruimte aan de groepsruimte grenst en voorzien is van een raam.
- Als er een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat, loopt er regelmatig een collega binnen.

De uitwerking van het vierogenprincipe en de maatregelen die we hierbij nemen, hebben we besproken met de oudercommissie.

Achterwacht

In situaties dat er bij ons kinderdagverblijf weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar.

In situaties dat we één beroepskracht in het kinderdagverblijf inzetten, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig.

Daarnaast kunnen we bij begin en eind van de dag een beroep doen op het beheer in het gebouw. Tijdens de openingstijden van het voorzieningshart is er een beheerder aanwezig.